

สรุปสถานภาพ สถานการณ์ และความต้องการของส่วนงานต่อสำนักหอสมุดกลาง เพื่อใช้ประกอบการสรรหาผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง

ฝ่ายเลขานุการสภามหาวิทยาลัย ได้รวบรวมสถานภาพ สถานการณ์ และความต้องการของส่วนงานต่อสำนักหอสมุดกลาง ซึ่งจัดส่งมาที่สำนักงานสภามหาวิทยาลัย จำนวน 12 ส่วนงาน และได้สรุปสาระสำคัญเสนอ สภามหาวิทยาลัยพิจารณาประกอบการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ของส่วนงานเพื่อมอบให้ คณะกรรมการสรรหาผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง ดังนี้

1. สถานภาพและสถานการณ์ของสำนักหอสมุดกลาง

สำนักหอสมุดกลางก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2535 ปัจจุบันมีสถานะเป็นส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ มีหัวหน้าส่วนงานคือ ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง มีการบริหารจัดการแบบรวมศูนย์

1.1 พันธกิจของสำนักหอสมุด

- 1) เป็นหน่วยงานกลางด้านการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศและเทคโนโลยีทางการศึกษาของมหาวิทยาลัย
- 2) รวบรวม เก็บรักษาและให้บริการด้านข้อมูลเอกสาร โสตทัศนวัสดุ แกนนักศึกษา บุคลากร และหน่วยงานต่างๆ ของมหาวิทยาลัย ตลอดจนบุคคลภายนอกและชุมชน
- 3) ส่งเสริมการผลิตสื่อและสารสนเทศทางด้านศิลปกรรมและวัฒนธรรมไทย
- 4) สร้างเครือข่ายและประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริการ
- 5) ภาระหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

1.2 สำนักหอสมุดกลางประกอบด้วย 4 หน่วยงาน คือ

- 1) สำนักงานสำนักหอสมุดกลาง
- 2) ฝ่ายหอสมุดวังท่าพระ
- 3) ฝ่ายหอสมุดพระราชวังสนามจันทร์
- 4) ฝ่ายหอสมุดวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

1.3 ปัจจุบันสำนักหอสมุดกลางมีบุคลากรจำนวน 87 คน ประกอบด้วย

กลุ่มผู้บริหาร	จำนวน 7 คน
กลุ่มวิชาชีพ	จำนวน 23 คน
สายสนับสนุนงานห้องสมุด	จำนวน 57 คน

2. ความต้องการของส่วนงานต่อการดำเนินการของสำนักหอสมุดกลาง

2.1 การให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง

2.1.1 ภาพรวม

- 1) ควรติดตั้งระบบสืบค้นข้อมูลไว้ที่หอพักนักศึกษาด้วย รวมถึงเพิ่มจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอต่อการสืบค้นข้อมูลของผู้ใช้บริการ
- 2) ควรเพิ่มจำนวน copy หนังสือ หนังสือภาษาต่างประเทศ และ e-book ให้เพียงพอับความต้องการ รวมถึงจัดหาหนังสือใหม่ๆ เพื่อให้ทันเหตุการณ์ และยุคสมัย
- 3) มีระบบเครือข่ายที่สามารถติดต่อห้องสมุดในต่างประเทศได้ มีบริการสืบค้นทาง internet เครือข่ายที่สืบค้นได้โดยผู้ใช้บริการไม่ต้องเสียเงินค่าบริการเอง (สำนักหอสมุดกลางสมัครสมาชิกในนามมหาวิทยาลัย)
- 4) ควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการมากขึ้น เช่น มี locker ฝากของ ที่นั่งสำหรับทำงาน บริการให้ยืมเครื่อง notebook เพื่อใช้ในหอสมุด
- 5) เพิ่มมุมต่างๆ ที่สามารถใช้บริการได้มากขึ้น เช่น บริเวณสำหรับใช้ computer notebook และมี wireless สำหรับใช้ internet e-library
- 6) ควรปรับปรุงแบบการให้บริการเป็นออนไลน์ให้มากขึ้น โดยอาจนำ Application ที่ใช้สำหรับบริการและการติดตามการยืม-คืน หนังสือของห้องสมุดต่างๆ มาใช้ เช่น Application ของ TK park หรือหอสมุดแห่งชาติ ฯลฯ และเชื่อมโยงระบบการใช้งานกับ Application หลักของมหาวิทยาลัย
- 7) ควรเพิ่มฐานข้อมูลวารสารเฉพาะทางให้มากขึ้น รวมทั้งฐานข้อมูล Scopus Journal
- 8) ควรเสนอมหาวิทยาลัยพิจารณาทบทวนระบบการจัดซื้อจัดจ้างให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น เช่น กรณีเป็นพัสดุที่จำเป็นต้องจัดซื้อโดยตรงจากต่างประเทศ และมีสำนักพิมพ์ต่างประเทศจัดจำหน่ายเพียงรายเดียว และไม่มีหนังสืออื่นที่จะทดแทนได้
- 9) ควรพิจารณาจัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุด ระบบสืบค้น เป็นภาษาต่างประเทศเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักศึกษาต่างชาติ และรองรับความเป็นนานาชาติ
- 10) ควรมีการสำรวจความต้องการจากกลุ่มผู้ใช้บริการสำนักหอสมุดกลางอย่างต่อเนื่อง และนำมาพัฒนาการให้บริการเพื่อให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้บริการ และการบริการมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.1.2 หอสมุดวังท่าพระ

- 1) ควรพิจารณานำหนังสือที่เคยให้บริการที่หอสมุดวังท่าพระก่อนปรับปรุง กลับมาไว้ที่หอสมุดอย่างถาวรอีกครั้ง เนื่องจากการปรับปรุงห้องสมุดวังท่าพระได้มีการแบ่งพื้นที่ส่วนหนึ่งสำหรับจัดแสดงนิทรรศการศิลปะ หนังสือเก่า หรือหนังสือหายาก ทำให้พื้นที่ในการจัดเก็บหนังสือที่จำเป็นสำหรับให้บริการ บุคลากร อาจารย์ นักศึกษา ของวังท่าพระลดลง หลายเล่มที่จำเป็นต้องใช้สำหรับการเรียนการสอน การวิจัยถูกเก็บเข้าคลัง (อาคารเอนกประสงค์) และห้องสมุดจะนำมาให้บริการเป็นครั้งคราว ทำให้เกิดความล่าช้าไม่สะดวกต่อการค้นคว้าอ้างอิง
- 2) ควรขยายระยะเวลาทำการของหอสมุดวังท่าพระ โดยเฉพาะช่วงสอบปลายภาค ให้เหมือนกับหอสมุดวิทยาเขตอื่นๆ

2.1.3 หอสมุดวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

ควรเพิ่มการให้บริการ Study Room และมีสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ครอบคลุมทุกพื้นที่

2.2 การบริหารจัดการ

1) พัฒนาระบบบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล เพื่อผลักดันให้บรรณารักษ์รุ่นใหม่แสดงทักษะ ความสามารถในการให้บริการห้องสมุดเชิงรุก และส่งเสริมสนับสนุนบรรณารักษ์รุ่นเก่าให้เท่าทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อการให้บริการที่เป็นเลิศ

2) จัดหารายได้เพิ่มเติมหรือจัดตั้งหน่วยงานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการแสวงหารายได้ เพื่อให้มีงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานของห้องสมุดอย่างเพียงพอ นอกเหนือจากงบประมาณที่ได้รับจากมหาวิทยาลัยและคณะวิชา

3) ผลักดันให้มหาวิทยาลัยเห็นความสำคัญของหอจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยศิลปากร และจัดให้มีสถานภาพเป็นหน่วยงานพิเศษที่อยู่ภายใต้สำนักหอสมุดกลางแบบเดิม รวมทั้งจัดสรรงบประมาณให้หอจดหมายเหตุให้สามารถดำเนินการต่อไปได้

2.3 การประชาสัมพันธ์

ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษา นักวิจัย และคณาจารย์ ได้รับทราบว่าห้องสมุดมีฐานข้อมูลอะไรบ้าง เพื่อการใช้งานที่คุ้มค่า

2.4 ด้านกายภาพ

2.4.1 ภาพรวม

1) ควรปรับปรุง/อำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงวัยหรือผู้พิการที่จะมาใช้บริการให้ได้รับความสะดวกมากขึ้น อาทิ ทำราวบันได ปรับปรุงเก้าอี้ให้เหมาะสมกับการนั่งอ่านหนังสือเป็นเวลานาน

2) ควรแบ่งพื้นที่การให้บริการหอสมุดอย่างชัดเจน เช่น พื้นที่อ่านหนังสือ (ที่ต้องใช้ความเงียบ) พื้นที่สำหรับจัดกิจกรรม หรือพื้นที่อื่นๆ รวมถึงมีระบบการเตือนผู้ใช้บริการเมื่อส่งเสียงดังรบกวนอย่างเคร่งครัดและเหมาะสม

3) ควรปรับปรุงพื้นที่ปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงาน เนื่องจากพื้นที่มีความแออัดมาก

2.4.2 วังท่าพระ

การปรับปรุงพื้นที่ภายในหอสมุดวังท่าพระมีความทันสมัย สวยงาม แต่ไม่เหมาะสมกับการใช้งานจริง เช่น การจัดพื้นที่เป็นพื้นที่เปิดดูสบายตา แต่ผู้ใช้งานอาจต้องการความเป็นส่วนตัวเพื่อสร้างสมาธิ จึงควรพิจารณาจัดสรรพื้นที่สำหรับการทำงานแบบส่วนตัวด้วย

2.4.3 พระราชวังสนามจันทร์

1) ควรปรับปรุงหอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ ให้มีความสวยงามทันสมัยเหมือนที่วังท่าพระ รวมทั้งปรับพื้นที่ด้านในอาคารให้เป็น Creative working space และห้องทำงานกลุ่ม/ห้องเดี่ยว

2) เพิ่มพื้นที่สีเขียวระหว่างอาคารหม่อมหลวงปิ่น มาลากุล กับอาคารเดิม

3) ควรปรับปรุงพื้นที่ของหอจดหมายเหตุฯ ให้มีพื้นที่สำหรับการจัดแสดงเรื่องราวด้านต่างๆ ของมหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อให้ผู้มาเยี่ยมชมเกิดความภาคภูมิใจในความเป็นศิลปากร รวมทั้งมีพื้นที่ในการรองรับจัดเก็บเอกสารที่มีคุณค่าของมหาวิทยาลัย ซึ่งจะมีปริมาณที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2.4.4 วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

ควรจัดสร้างห้องน้ำเพิ่มเติม เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการ รวมทั้งปรับปรุงการทำงานของลิฟต์ด้วย

3. คุณสมบัติของผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง

- 1) มีภาวะผู้นำ มีคุณลักษณะของผู้บริหารที่ดี มีธรรมาภิบาล มีทัศนคติที่ดีต่อการให้บริการ
- 2) มีวิสัยทัศน์และสามารถกำหนดนโยบายและทิศทางการบริหารงานที่ชัดเจน เพื่อพัฒนาสำนักหอสมุดกลางให้เป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ
- 3) มีความสามารถในการวางแผน การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด รวมทั้งการบริหารการจัดการทรัพยากรในอนาคต
- 4) กล้าคิด กล้าตัดสินใจ สามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว
- 5) สามารถประสานงาน/สร้างความร่วมมือ กับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เพื่อส่งเสริมให้เกิดการบริหารจัดการองค์ความรู้ที่เกิดจากการบูรณาการเรียนการสอน การวิจัย เข้ากับการบริการวิชาการแก่สังคมและชุมชนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- 6) มีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารจัดการด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับห้องสมุด
- 7) ควรเป็นผู้ที่รักการอ่านหนังสือ เข้าใจถึงบริบทการใช้ห้องสมุดที่เป็นแหล่งเรียนรู้ ค้นคว้า ทำงานวิชาการ
- 8) มีความเข้าใจในความแตกต่างของแต่ละหน่วยงานในสังกัด
- 9) มีทักษะด้านการบริหารจัดการองค์กร